

A P E S T I M Ó R

Draskovits Tibor sosem tartozott Gyurcsány Ferenc miniszterelnök belső köréhez, hisz szakmai karrierje az elmúlt két tévtizedben szorosán kötődött az előd, Medgyessy Péter pályájához. Amikor a nagyobbik kormánypárt – a magyar alkotmányos rendszerben kissé szokatlanul – megpuccsolta saját miniszterelnökét, a piacok idegességét az erőskezű vezetőként ismert Draskovics helyzetben hagyása biztosította.

Draskovits titka az erős fellépés, a jó kommunikációs képesség és a korábban kiszivárogtatásairól elhíresült minisztériumi apparátus megfegyelmzése volt. A technokrata miniszter színtelen szakminisztériumot csinált a korábban nem eképp ismert József nádor téréből, és ezt a piacok értékelték. Annak ellenére is, hogy a magyar gazdaság – egyszeri tételek és könyvelési újítások nélkül mért – államháztartási és fizetési hiánya 2001-2005 között mai ismereteink/és az MNB kimutatása/ szerint lényegében nem csökkent.

Draskovits eredményesen vitte végbe a László Csaba minisztersége alatt kimunkált megszorításokat, helyreállította a bérek növekedése és a jövedelemtermelés közti egyensúlyt, és évközi kiigazításokkal, meg más apparátusi praktikákkal megakadályozta, hogy a politika lázában égő magyar gazdaság végképp finanszírozhatatlan pályára sodródjék/ a közbeszédben dühöngő populizmus, a népszavazási kezdeményezések, a kormányfői avatások kapcsán rögtönzött nagyívű tervek közepette/. Ez nem csekély vívmány. Ugyanakkor nem kétséges, hogy minisztersége idején minden EU-konzultációkor újra kellett számolni a magyar konvergenciaprogramot, méghozzá nem a stabilitási és növekedési egyezmény túl merev értelmezése miatt. Az euró bevezethetősége 2008-ról 2010 utánra tolódott, miközben a gazdasági világhatalomnak nem monható Litvánia, Szlovénia és Észtország már 2007-től a közös valutával fizet majd.

E fejleményt nem indokolt a technokrata pénzügyminiszter nyakába varrni, mert ő eleve végrehajtó típus, aki nem kezdeményezi és szervezi a változásokat, mint Faluvégi Lajos, Kupa Mihály vagy Bokros Lajos tette. Az euró bevezethetőségéhez a társadalmi szereplők megegyezése és a középtávú gazdaságpolitika fő irányairól és mértékeiről kialakított egyetértés szükséges, amit nem egy tárca, hanem csak a politikai osztály egésze tud létrehozni. Az persze kérdéses, hogy egy-egy szakember meddig adja a nevét egy általa helytelennek – akár csak nem kellően erőteljesnek – vélt irányvonalhoz, meddig ragaszkodik a bársonyszékhez – ezt külső szemlélő nemigen tudja megítélni.

Az viszont már Draskovits miniszterségének önmaga kitűzte feladatai közé tartozott, hogy az egészségügyben, a közigazgatásban és az állam gazdasági újraelosztó szerepében, a magánosításban kézzel fogható eredményeket mutasson föl. E területeken – a népszavazási kezdeményezésektől nem függetlenül, valamint az ellenzék vitorlájából a szelet rendre azonos tartalmú kezdeményezésekkel kifogni próbáló szocialista javaslatok által is befolyásolva – nem történt semmi. Az adóreform-bizottság tragikomikus működése jól szemléltethette, hogy politikai háttér híján ötlete mindenkinek lehet, abból azonban nem sül ki semmi semmi jó. Ha az állam szerepének

újrarendelése, az ehhez tartozó bevételi igény, az emellé rendelt növekedési pálya, az ennek külső pénzügyi feltételeinek fölvezetése nélkül akajuk a közterheket csökkenteni, fordítva ülünk a lovon. Igaz, e föladsor megoldása láthatólag messze meghaladja a mindenkori pénzügyminiszter hatáskörét, még egy politikus vagy prófétai alkatúét is.

Az új pénzügyminiszter – épp pártbeli beágyazottsága és a kormányfőhöz kötődő személyes jó viszonya okán – akár meg is indíthatna egy többéves reformot megalapozó műhelymunkát. Elődje erre nemcsak önhibájából bizonyult képtelennek. A választások előtt egy évvel van/volt az utolsó alkalom, hogy az új miniszterelnök magához láncolhassa a társadalmi elégedetlenség meglövésében sosem hátul kullogó szocialista politikai csoportokat. A piacok megnyugtatóra benntartott technokratára immár nincs szükség – a mór megtette munkáját, a mór mehet. Ez még jó hír is lehet, ha arra gondolunk, hogy érett demokráciákban a gazdasági stratégia sosem személyfüggő.

Csaba László